

Insatsutvärdering och erfarenheter från skogsbranden på Lokberget i Ånge 2014

Av Lars-Göran Nyhlén

Sammanfattning

Torsdagen den 31/7 klockan 06:22 fick SOS ett 112-samtal. Inringaren sa att det brann på Lokberget sydväst från Övertjärn i Tälje i Ånge kommun. Detta blev början på en räddningsinsats som sträckte sig till söndagen 3/8 kl 13:00.

Räddningsinsatsen avslutades och bevakning påbörjades av en privat aktör som jobbade åt Skogssällskapet.

Räddningsinsatsen upplevdes som bra av de som jobbade med släckning av branden, helikopter och hemvärn inräknat.

Samtidigt som vår brand började så började den stora skogsbranden i Västmanland.

Den här insatsutvärderingen tar upp erfarenheter från 3 olika perspektiv, det är bakre ledning, operativt och insatsledning. Till insatsutvärderingen bifogas dokument som användes vid insatsgenomgången. Dokumenten är ”Anteckningar i bakre ledning”, ”Erfarenheter från insatsledarna” samt en sammanfattande Powerpointpresentation.

Inledning

Insatsgenomgången hade som syfte att skaffa erfarenheter som skall återföras till personalen under våren 2015 som förberedelse för 2015 års skogsbränder.

Vi var 14 personer som deltagit i insatsen på olika vis som träffades och gick igenom de 4 dagarna som det var pågående räddningstjänst.

- Det var 2 SL från deltiden i Ånge
- 2 personer från vår bakre ledning (SoL)
- RCB för insatsen
- De 3 insatsledarna som var RL under insatsen.
- Från hemvärdet var det 2 MIC:ar
- Samt funktionsområdesansvariga för område Ledning, Brand och skogsbrand.

Underlaget för insatsgenomgången var dokumentet Anteckningar i bakre ledning och Powerpointpresentationen Lokberget samt erfarenheter från insatsledarna.

Återföringen kommer att ske på det viset att rapporten publiceras på vårt intranät under rubriken Olycksundersökning. Den kommer också att gå ut via mejl till SL på heltid och deltid.

Frågor om rapporten kan ställas till Lars-Göran Nyhlén som sammanställt rapporten.

Bakgrund

Torsdagen den 31/7 klockan 06:22 fick SOS en påringning om att det var en skogsbrand på Lokberget sydväst om Övertjärn i Tälje i Ånge kommun.

Ånge skickades till branden och rekade länge innan det blev klart vart branden var belägen och dess omfattning. Man gjorde insats utan vatten en bra stund och det stora avståndet från väg till branden gjorde att helikopter beställdes.

Helikoptern beställdes klockan 10:15 och började vattenbomba 11:55.

Medan Ångestyрkan jobbade vid skogsbranden så var Insatsledaren och Räddningschef i beredskap hos Inre befäl på vår Samband och Ledningscentral för att uppdatera sig om läget och för att planera fortsatt insats.

När helikoptern kommit på plats så blev omfattningen klarare och man bestämde att det skulle skickas en ledningsenhet till brandplatsen.

Ca 14:20 bestämdes det resursbehov som man då trodde att branden krävde. Det larmades ut omgående och avlösning till den första styrkan planerades.

Det var ingenstans närmare till branden från farbar väg än 1000 meter. Det fanns en väg belägen närmare men den kunde inte nyttjas av våra räddningsfordon.

När vår Insatsledare kom till platsen åkte han en sväng med helikoptern för att rekognosera. Han fick en bra bild av branden och kunde utifrån den orienteringen bestämma hur slangen skulle dras och vart pumpen skulle sättas. Därmed påbörjades arbetet med att bygga en slangledning på över 1000 meter. Arbetet var lite besvärligt eftersom det var svårt för bandvagnarna att köra där slangen skulle läggas. Arbetet var klart ca 20.30 och man hade vatten framme för att kunna påbörja släckning på toppen av berget. Brandens lägsta punkt låg ca 120 höjdmeter lägre än den punkt där vi hade vatten.

Helikoptern jobbade torsdag, fredag och 3 timmar på lördag och tog hand om mycket av släckningen i kantzonerna. Brandpersonal hade ryggsprutor och krattor, hackor och sopar i kantzonen.

Den stora höjdskillnaden medför stora påfrestningar på slangsystemet, det drogs inget vatten till det nordöstra hörnet. En sådan slangdragning hade blivit minst 600 meter genom ett brandområde.

Slangen hade blivit utsatt för både värme, tryck och vassa stenar.

På fredag morgon så åker insatsledaren med helikoptern och orienterar sig om läget. Insatsledarens bedömning är efter orienteringen att läget är bättre än förväntat. Från den tidpunkten så har vi branden under kontroll och den bekämpas till största delen av helikoptern.

Händelseförlopp

Händelseförloppet beskrivs ungefärligt i den bifogade Powerpointen.

Orsaker till olyckan

Orsaken till branden är med största sannolikhet ett åskväder. SMHI registrerade blixtnedslag i området dagarna innan eller dagen innan branden.

Iakttagelser och slutsatser

Vi förde våra erfarenheter under 3 rubriker. Det var ”Bakre ledning”, ”Operativt” och ”Insatsledning”. Under rekommendationer resoneras om de punkter som tagits upp.

Det som antecknades under Bakre ledning var:

- Dokumentation, ljudfiler, bilder, LUPP
- Samverkan i stab
- Lägesbeskrivningar
- Samband
- Avlösning
- HV och Rtj i samma stab.
- HV bakre stab i Ånge

Under Operativt antecknades följande punkter:

- Ledningsstöd
- Kartstöd
- GPS
- Personlig skyddsutrustning
- Spridningshastighet
- Signalväst till Hemvärn
- Utbildning av Hemvärn i Ånge
- Vattenspridare skogsbrandsprinkler
- Ryggsprutor

Under Insatsledning hamnade följande noteringar.

- Dokumentera inriktning och MMI
- Avlösning av RL vid längre insatser.
- Insatsstöd
- Resursanskaffning tidigt, Container tidigt
- Pumpkörning Tryck och Höjd

Rekommendationer

Det som antecknades under Bakre ledning var:

- **Dokumentation, ljudfiler, bilder, LUPP**
  - Den allmänna dokumentationen under insatsen kan utvecklas. Vid utvärdering av insatsen kan det vara värdefullt att veta vilken dialog som låg till grund för de beslut som tagits. Det vore bra att tidsmärka de samtal som är viktiga. Vi kan då begära ut dessa samtal om inte någon SOS-operatör är inkopplad i samtalet. Våra interna samtal som lagras i Zenith kan vi få del av, från SOS.
  - Vi bör utveckla hur vi ska dokumentera hur våra resurser utnyttjas vid längre insatser. Lupp används inte som det skulle kunna göras och lupp kan vara vid stor hjälp vid våra överlämningar i bakre ledning.
- **Samverkan i stab**
  - I Ånge hade hemvärnet folk kvar på brandstationen. Räddningstjänstens inre befäl hade inte kännedom om att det fanns personer att samverka med i hemvärnets bakre ledning. En sådan samverkan hade förenklat transporter, planering av personalbehov. Det blir mycket lättare för hemvärnets personal att söka ledigt om man vet hur länge hemvärnsinsatsen ska pågå.

- Lägesbeskrivningar
  - För att lättare kunna följa brandens utbredning måste vi skaffa information om hur snabb den är. Vägledning om spridningshastighet kan vi få i olika prognoser som visar brandrisk. Inför 2015 bör vi ha rimliga riktlinjer som hjälper oss att skaffa oss bra lägesbilder.
- Samband
  - Vi bör inför kommande skogsbrandssäsong ha planer för hur vi ska kommunicera med hemvärnet. Båda organisationerna har tillgång till Rakel och bör ha tillgång till en gemensam talgrupp
- Avlösning
  - När insatser blir långa så blir personalen i bakre ledning sliten. En plan för hur vi ska avlösa ett Inre befäl för att kunna vila några timmar under sitt jourdygn måste vi ta fram.
- HV och Rtj i samma stab.
  - Se samverkan i stab.
- HV bakre stab i Ånge
  - Se samverkan stab

Under Operativt antecknades följande punkter:

- Ledningsstöd
  - Vid den här insatsen var styrkeledaren i Ånge ensam på plats i ca 9 timmar. Han känner att det finns ett behov av att det kommer en insatsledare till platsen tidigare. Att kunna resonera om olika beslut som är svåra att ändra senare i insatsen är viktigt. Styrkeledaren skall alltid kunna begära Insatsledare om han känner för det.
- Kartstöd
  - Man upplevde att de kartor man hade tillgång till var för dåliga. Det var några vägar som användes i insatsen som var i de kartor som finns i vår bakre ledning, men inte i Ånges första bil
- GPS
  - Det finns ju alltid en nytta med GPS. En GPS medför ett utbildningsbehov. Det bör klargöras vilken ambition vi har när det gäller användandet av GPS.
- Personlig skyddsutrustning
  - Det finns brister i vår utrustning, det kan gälla kängor, hjälmar, andningsskydd mm. Till 2015 bör problemen vara kända och lösta
- Spridningshastighet
  - Hur fort branden sprider sig är en viktig parameter, spridningshastigheten ska ingå som en del i lägesbeskrivningen och dokumenteras. Hur vi ska göra detta måste tas fram till 2015.
- Signalväst till Hemvärn
  - Det är svårt för en helikopter att se kamouflagedrädda människor på marken när man vattenbombar. Är det lite rök i luften blir det ännu svårare. Det är en skyddsfråga att alla som jobbar på skogsbrand är bra synliga från luften.
- Utbildning av Hemvärn i Ånge
  - I Sundsvall hade hemvärnet blivit utbildat av räddningstjänsten i skogsbrandkunskap. En liknande utbildning efterfrågas av personalen vid hemvärnet i Ånge
- Vattenspridare skogsbrandsprinkler
  - Under natten när vi inte jobbar i skogen med brandsläckning så kan man bygga en ridå av vatten med vattenspridare. Behovet av spridare bör utredas och anskaffas om vi finner att de gör nytta.
- Ryggspurtor

- Vi har ju lite olika ryggsprutor, de där man kan pumpa upp ett tryck är vida överlägsen de andra utan pumpfunktion. Vi bör anskaffa fler ryggsprutor där man kan pump upp tryck.

Under Insatsledning hamnade följande noteringar.

- Dokumentera inriktning och MMI
  - Att skriva inriktning och MMI på exempelvis en whiteboard och sedan fotografera den gör ju att den är lätt delbar till andra eftersom den hamnar i dropbox. När man sedan ringer bakre ledning och redogör för dagens arbete på skadeplats är det bra att tidsmärka ett sådant samtal i SOS Zenithrapport. Det går då att lyssna på samtalet vid avlösning och senare, även begära ut det av SOS.
- Avlösning av RL vid längre insatser.
  - IL-passet är 24 timmar och är belastningen stor så kommer det att krävas en avlösning av insatsledaren. Det är viktigt att ha en plan för avlösning även för de som jobbar i stab. Detsamma gäller BiB
- Insatsstöd
  - Under vårt projekt OP-led så hade så tog vi fram ett dokument som heter OP-led mer än 6 timmar. Dokumentet är gjort så att man kan ha dialog om de saker som blir relevanta vid långa insatser. Dialogen med det dokumentet som stöd är tänkt att föras mellan IL och Inre befäl i första hand men kan vara bra även för andra. Har vi andra insatsstöd?
- Resursanskaffning tidigt, Container tidigt
  - Insatsstödet kan ju vara lösningen så att vi får ut rätt resurser i god tid. Vi kan revidera dokumentet så att det tar upp frågor om resurser.
- Pumpkörning Tryck och Höjd
  - Det finns insatsstöd för hur vi kör pumpar, en utbildning för insatsledare om principerna hur man bygger ett slangsystem bör vi ha innan nästa skogsbrandsäsong. Jag är tveksam till att vi har en god kännedom om våra pumpresurser hos IL och IB. Vi bör ha koll på tankbilar och pumpar på IB och IL-nivå

Bilagor

Anteckningar i bakre ledning

Skogsbrand Lokberget Ånge den 31 juli-10 augusti 2014

Torsdag 31/7

Resurser på brandplats

Larm inkom 06:22 och larmad styrka initialt blev Ånge, som med 1+4 letade branden för att komma fram till själva brandplatsen ca 09:30. Omfattningen då bedömdes av räddningsledare (RL) Martin Johansson till ca 60x60 m i oländig stenig och väldigt kuperad terräng. När brandplatsen var positionerad till östra sidan av Lokberget kunde vi konstatera att det inte fanns vatten inom 1-1,5 km avstånd. Ånge påbörjade släckning med handverktyg och efter en kort lägesrapport enades vi om att beställa helikopter.

Ca 10:15 beställdes helikopter från företaget Stormheliworks i Östersund med vattenbalja på 600 l. Helikoptern anlände ca 11:30 och påbörjade efter en kort rekognosering med RL Martin att bomba strax före 12:00. Förhoppningen var att helikoptern tillsammans med brandmän på mark skulle kunna släcka branden som strax innan av Martin bedömdes som 100x100 m. Detta visade sig vara en felaktig bedömning av omfattningen då helikoptern börja tömma vatten. Området var större.

Vid ca 12:20 beslutades att ledningsresurs skulle till brandplatsen, RCB föreslog BIB till brandplats med bil 213-1180 och att jourhavande IL med bil 213-1080 skulle vara kvar. Detta skulle hanteras till ca 13:00 BIB skulle äta lunch först. Efter nya uppgifter från helikoptern om att han kan hålla branden under kontroll men inte mer beslutades att IL istället borde åka till brandplatsen. Detta aktiverades ca 14:45 och BIB stannade på stn. 1000 för eventuella nya larm.

Vid ca 14:20 gjordes en ny bedömning där det beslutades att följande resurser skulle finnas på brandplatsen så fort som möjligt.

Ånge	1+4	Jourstyrkan
Fränsta	1+4	Omgående larm
Från stn 10	2 Bm med bandvagn	Omgående larm
Stöde		
Hemvärnet	10 man samt Bvagn	Till brandplats kl 17:00
IL till platsen		Omgående
Helikopter		

Samtidigt beslutades om avlösning 18:00 för Ångestyrkan som jobbat sen 07:30. Övriga skulle vara kvar till ca 23:00 då mörkret skulle komma för att då göra ett avbrott i arbetet under nattens mörka timmar med full aktivitet i släckningsarbetet från 04:00 den 1 augusti.

Efter avlösning fanns följande resurser på plats från ca 19:00

Ånge	1+4
Fränsta	4 man
Stöde	2 man
Stn 10	2 man

IL   LS
Hemvärnet 11 man
Helikopter

Mat till de på brandplatsen beställdes till 12:00 samt 18:00 från Mittlandia samt Pizzerias Saqqala. Hemvärnet ordnade sin egen mat.

IL framme ca 15:25 och tar därmed över som RL. IL började med att åka med helikoptern för att skapa sig en överblick över brandområdet. Efter rundturen i helikoptern tas beslut om att vattenförsörjning ska ordnas via slangdragning från tjärnen på toppen av Lokberget ner mot brandområdet.

En första lägesrapport från RL kl 16:15, brandens bedömda omfattning då var 300x400 m. Före detta hade helikoptern gjort en bedömning på 1000x1000 m. Helikoptern hade problem med att klara av att begränsa branden, det började brinna igen på samma plats efter att han lämnat och börjat släcka på en ny plats. Helikoptern hade 2 piloter samt en markpersonal på plats. Helikoptern släckte till ca 23:00 med uppgift att påbörja ny släckning 04:00.

Från tjärnen uppe på berget drogs vattenförsörjning dryga 1 km ner till brandplatsen varefter släckning med slang kunde påbörjas från ca 20:30. Slangledningen täcker inte hela området, vilket bedöms som nästan omöjligt i denna terräng och områdets storlek. Handverktyg, krattning och strilkannor användes som komplement.

Under kvällen körde Alnö upp materialcontainern till brytpunkten, utifall behoven av mer utrustning skulle behövas.

Bränsle ordnades till brandplatsen.

Beredskap fram till 24:00:

Ånge 1+2 i beredskap från 08:00 – 18:00 därefter normal beredskap av jourgruppen efter avlösning på brandplats.

Fränsta beredskap med 2 man för IVPA larm

Stn 10 1+5 man från 14:30 – 24:00

Kvällen slutade med att IB och RCB beslutade om resurser vid uppstart 04:00 till följande mål:

Ånge   5 man

Fränsta   3 man

Stöde   2 man

HV   11 man

IL   LS som avlöses av ÅH ca 09:00

Helikopter   2 piloter samt 1 markpersonal flyger 11,6 tim

Ledning på brandplats:

SL var RL inledningsvis till IL kom som då blev RL.

Uppdelning av uppgifter på skadeplatsen enligt följande:

IL = RL, leder insatsen ute på skadeplats.

Militär insatschef (MIC) är arbetsledare över hemvärnspersonal.

Sektor vatten: Ångstyrkan + delar av hemvärn

Sektor depå: 2 brandmän från Fränsta på kvällen och från Stöde dagen efter (från kl. 04.00)

Sektor eftersläckning: Fränstastyrkan + delar av hemvärn

Samband:

Väno-Raps ledning 5

Väno-Rtj insats 5

Kommunikationsradio (VHF) mellan RL och helikopter. Utrustning för detta ordnades genom Stormheliworks.

Stab/Inre ledning

IB LD/LH

RCB (åkte hem 21:00) TÖ

IB 2 från 13:00-20:00 EC

BIB LN/LA inne i omgångar under dag och kväll (fick ta ett larm i Långskogen 22:30 skogsbrand hela natten).

Fredag 1/8

Resurser på brandplats

04.00 påbörjas släckning med följande resurser på plats:

Ånge 5 man

Fränsta 3 man

Stöde 2 man

Hemvärn 11 man

IL (LS) Blir avlöst av ÅH ca 09:00

Helikopter Flyger 11,8 tim.

Läget förbättrades under morgontimmarna på brandplatsen genom en lyckad släckningsinsats av helikopter och markpersonal. Innan avlösning går IL LS runt hela brandområdet och då är det väldigt lite öppna flammor men det ryker på många ställen vilket befarades kunde ta sig under dagen när värmen stiger.

Vid ledningsgenomgång inne på SoL beslutades därför att behålla personalresurserna på samma nivå hela dagen fram till 23:00 och helikopter in på dagen då ny bedömning skulle göras av RL om behovet av denna. Krattning, strilkannor och stålsopar används av manskapet.

Vi beslutade även om avlösning kl. 12:00 där följande resurser kunde tas till brandplatsen. De ska jobba till 23:00.

Ånge 2 man

Fränsta 5 man

HV 10 man

IL ÅH

Mat 30 portioner från Mittlandia beställs till 12:00 och middag 20st pizzeria Saqqara till kl 17-18 tiden.

Bränsle ordnas till brandplatsen.

Stn. 1000 bandvagn används inte vid branden så den kommer att hämtas ner till Sundsvall under dagen.

Ledning på brandplatsen

Som tidigare.

Inre ledning/stab:

Sköts av IB med besök av RCB under dagen med jämna mellanrum.

Möte med markägare kl 20.00 på brandplatsen

Markägare:

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

IL flög över platsen runt kl 10 det såg bra ut men bränder i området

Lördag 2/8

Start 05.00

Resurser:

HV 6 man

Ånge 2 man

Sundsvalls 2 man

IL ÅH byte LN 09.30

Helikopter kvar på plats flyger 3,1 tim

Frukost finns från Ånge mer bränsle fraktas ut

Ledning på brandplatsen

Som tidigare med IL
BIB på station 1000

Inre ledning/stab:

Sköts av IB (EC -08.00 LH 07.20-24.00)
TÖ

09.30 Samtal med Hemvärnet [REDACTED] han får en lägesbild och IB meddelar att vi kommer att behöva hjälp från dem minst till söndag 3/8 22.00

Bemanning:

05.00-14.00 se ovan

14.00-ca 22.00   7200:   4 man
   Hemvärnet 5 man
   IL (LN)

Lunch beställd av Saqqara Pizzeria 15 st rullar. SL 2000 hämtar och levererar.

Söndag 3/8

Ledning på brandplatsen

LN på plats 06.00-14.00
IL ÅH på stn 1000

Inre ledning/stab:

Sköts av IB (LH -08.00 EC 07.20-12)
RCB   TÖ

Bemanning 3/8

Fränsta 5 man 06.00-13.00

HV 6 man 06.00-13.00

Ånge hämtat material ca 2 tim

Sundsvall Hämtat material ca 4 tim

Representant (Lantz skog) för skogsägare på plats 12.30

Kontaktperson [REDACTED]

Räddningsinsatsen avslutades kl. 13.00.

Kontinuerlig bevakning till kl. 22.00 3/8 och 07.00-22.00 4/8.

Ny bedömning under måndagen av IL

Markägare informerade av IB.

Måndag 4/8

Samtal med bevakarna på plats ser bra ut. Fortsatt bevakning till 22:00.

Tisdag 5/8

Samtal med bevakarna på plats ser bra ut. Fortsatt bevakning till 22:00

Onsdag 6/8

Samtal med bevakarna på plats ser bra ut.

EF och LS åker upp och gör en kontroll över området på eftermiddagen, ser bra ut.

Beslut LS i samråd med TÖ; Bevaka till kvällen 22:00 därefter rondering ett par ggr per dag tors 7/8 samt fre 8/8.

Torsdag 7/8 - Fredag 8/8

Rondering av bevakarna ett par ggr/dag. Inget rapporteras från dem.

Lördag - Söndag 9/8-10/8

Inhämtning av slang och övrig utrustning från området. Åtgärdas av Ångestyrcan med hjälp av personal från Fränstastyrcan.

Erfarenheter från insatsledarna från branden på Lokberget

Torsdag - IL LS

Under förmiddagen och början på eftermiddagen sitter jag med inne på SOS för att höra lägesrapporter från skogsbranden. Larmet kom in 06:25 och ända fram till ca nio-tiotiden är vi fortfarande inte helt säkra på om det verkligen är en brand eller inte. Till slut kommer dock beskedet att de har hittat branden och vi får in koordinater och brandens omfattning.

När vi ser vilken eländig terräng det är tar vi ganska snabbt beslut om att ta in helikopter. Helikoptern är snabbt på plats (inom 1 tim) och kan börja vattenbomba. Då görs bedömningen att inga fler resurser behövs ut till skadeplats.

Efter en tid upplever vi att det är problematiskt att få fram vatten till brandområdet för att kunna släcka från marken. Då görs bedömningen att vi bör skicka dit ett befäl som ledningsstöd till ångstyrkan för hur vi ska genomföra detta. RCB och IB prioriterar i det läget att IL med bil 213-1080 bör fortsatt hålla beredskap i Sundsvallsområdet och att BIB med bil 213-1180 är mer lämpad att skicka upp till Ånge.

Efter lunchtid fås indikationer från helikoptern om att han klarar att hålla branden under kontroll men inte mer. Då tas beslut om att vi bör skicka mer resurser till skadeplats och att IL bör åka dit istället för BIB.

Jag åker till brandplatsen ca kl. 14:45. Framme kl. 15:24. Träffar Ångstyrkan och SL Martin Johansson för att höra deras uppfattning om branden. Martin hade ordnat så att jag direkt skulle få åka med i helikoptern för att skapa mig en överblick över området. Därefter beslutar jag om att vi ska dra vattenslangar från tjärnen på toppen av berget ner mot brandområde och att vi ska ompositionera oss med ny materialdepå vid vändplanen nordväst om brandområdet. Detta innebär mycket arbete och blir det som blir den huvudsakliga arbetsinsatsen under eftermiddagen och början av kvällen.

Erfarenheter och reflektioner

Genom att först kunna sitta inne på SOS/SOL och se brandområdet på karta, både på satellitbilder och terrängkarta, gav mig en stor fördel när vi skulle besluta om inriktning av insatsen ute på skadeplats. Jag skrev även ut flera kopior av kartorna, vilket var bra att lämna ut till befäl på plats samt att kunna diskutera kring.

Helikoptern var en ovärderlig resurs för denna insats, dels för själva släckningsarbetet men även för insatsledningens skull att kunna följa med upp och skapa sig en bra lägesbild av brandområdet. Helikopterentreprenören upplevde jag som väldigt professionell. De fixade fram två piloter som kunde avlösa varandra och ytterligare en person för att ordna markservice (bränsle, mat, boende). Jag behövde bara stämma av med de om att de hade alla resurser de behövde för att kunna genomföra kontinuerlig vattenbombning. Dessutom hade de en extra VHF-radio som jag kunde låna för att jag skulle kunna ha direkt radiokontakt med piloten. På så sätt kunde jag få rapporter om branden och jag kunde ge direktiv om vart vi behöver stöd med släckning.

Inre ledning genom IB och RCB var också en nyckelfunktion för denna insats. De ordnade avlösningar, materiel- och personalresurser samt fungerade som stöd till beslut ute på skadeplats. Jag hade även telefonkontakt med BIB (LA) vid ett tillfälle på kvällen och det var också ett bra bollplank för fortsatta beslut. Att diskutera deras uppfattning om insatsen (lägesbild) ger bra reflektion för mig som insatsledare ute på skadeplats, annars är det lätt att man kan gå på ”i samma hjulspår”.

Att arbeta med hemvärnet är också lättsamt i och med att de har eget befäl som leder styrkorna men framförallt för att de har en egen organisation för att klara avlösningar och uthållighet över tid. Befälet hade tillgång till Rakel-radio och gick att nå via ISSI-nummeranrop.

Att dra ut slang i eländig terräng med hjälp av bandvagn fungerade inte så bra som jag hade hoppats. Räddningstjänstens bandvagn fick bandkrängning vid första uppförsbacken från tjärnen. Detta innebar mycket arbete bara för att få bandvagnen i drift igen. Under tiden användes militärens bandvagn för att frakta ut materiel och slangdragning sköttes därefter för hand. Genom militärens bandvagn kunde vi dock spara 500-600 meters bärning av materiel eftersom vi kunde skapa en temporär materieldepå ute i skogen.

När branden var dämpad och under kontroll uppstod ett behov av att gå in och eftersläcka stubbar och dylikt som ryker och riskerar att blossa upp igen. Att dra slang fram till varenda stubbe eller runt hela brandområdet skulle innebära en orimligt stor arbetsinsats. Istället valdes att användas ryggsprutor av olika konstruktioner, stålsopar och krattor. Vid sådana tillfällen är denna utrustning effektiv, särskilt de ryggsprutor där man kan pumpa upp vattentryck i strilmunstycket.

Sammanfattningsvis + och -:

- + Rutin att gå in på SOS innan man åker ut på skogsbrand för att skapa sig en överblick över området
- + Användandet av helikopter och helikopterentreprenören
- + Direktsambandet med helikopterpiloten
- + Inre ledning genom IB och RCB
- + Hemvärnet som personalresurs
- + Ryggsprutor (ryggsprutor med självtryck bör bytas)
- Dra ut slang med bandvagn i eländig och stenig terräng

Fredag - IL ÅH

Fredag den 1 Augusti ca kl 07:00 går jag in på SOS för att få höra lite rapporter från skogsbranden av IB och RCB. Jag åker till brandplatsen ca kl. 07:30. Framme kl. 08:30. Träffar IL Leif Staffansson och får en överlämning och några kartor, Leif har fixat så att jag får flyga helikopter över brandområdet helt suveränt att kunna få en så snabb överblick över området, enheter, slangdragningar, vattentag och den besvärliga terrängen med stora höjd skillnaderna. Jag såg ett antal rykande stubbar och lite bränder i mossan, de flesta var belägna i det nordöstra brandområdet och i bergssluttningen.

Uppstartsmöte ca kl 12:00 med de nya medarbetarna.

Dagens MMI: eftersläckning av stubbar och dylikt även svart/grön linje med slang, ryggsprutor, stålsopar och krattor.

Helikopterentreprenören uppgift för dagen blir att bomba med 600 liters tunnan med styrning via radio av IL och SL.

Detta innebär mycket arbete och blir det som blir den huvudsakliga arbetsinsatsen från förmiddagen till sena kvällen.

Möte med markägarna ca kl 20:00

Vid ca 22:00 flyger IL över området för att göra en bedömning av brandområdet, som ser bra ut vid den tid punkten, någon få små rökpelare kan vi se från någon tjärstubbe.

IL beslutar att helikoptern skall flyga de tre timmar den har kvar på timräknaren innan service på lördagmorgon för att blöta på lite extra där det finns behov.

Sammanfattningsvis + och -:

- + Rutin att gå in på SOS innan man åker ut på skogsbrand för att skapa sig en överblick över området
- + Användandet av helikopter och helikopterentreprenören funkade kanonbra.
- + Direktsambandet med helikopterpiloten funkade klart och tydligt.
- + Inre ledning genom IB och RCB
- + Hemvärnet som personalresurs funkade klockrent.
- + Ryggsprutor, hackor, stålsopar, mm funkar bra för eftersläckning.

Lördag - IL LN

Lördagen den 2 augusti var jag, LN, IL. Jag kom upp till Lokberget ca 09,30 på lördagsmorgonen och löste av ÅH som hade varit i Ånge hela natten.

Jag uppdaterades av ÅH efter att jag åkt med helikoptern över brandområdet. Jag såg ett antal ”rykare”, de flesta var belägna i det nordöstra brandområdet.

Helikoptern hade ca 2 timmars flygtid kvar innan den var tvungen att lämna för att återgå till Östersund. Den använde sin tid till att bomba Nordöstra hörnet. Innan helikoptern lämnade så fick jag åka en sväng till över brandområdet, jag hade då med mig GPS:en och kunde markera hur långt vi hade dragit brandslang och vart vi hade ”rykarna”. Avståndet var för långt att dra slang och höjdskillnaden ca 120 meter hade medfört att vi hade fått otaliga slangbrott.

Jag kollade om det skulle gå att dra slang från vändplanen där vi hade materialen men promenaden till nordöstra hörnet och ”rykarna” var 1400 meter. Det var ganska stora block i terrängen som hade försvårat slangdragning med 6-hjuling och bandvagn. Även höjdskillnaderna var rejäla.

Till ”mitt på dagen” så kom Söråker och ett nytt Hemvärnsgäng. Totalt 12 man. Tillsammans med SL för Söråkersstyrkan så gick jag runt brandområdet från materialdepån. Övrig personal följde slangen fram till brandområdet.

Arbetsuppgiften var att säkra kantzonen i nordöstra hörnet samt bevakning av hela kantzonen. Till det hade vi ryggsprutor. Arbetet skulle pågå till klockan 22:00. Efter 22:00 ville jag inte ha personal i skogen.

Jag lämnade efter kl 18:00 för att åter var på plats klockan 06:00 på söndagen.

Jag funderade på hur ett eventuellt omfall skulle planerats. Min ide var att vi skulle ha en begränsningslinje från Övertjärn till vändplanen som vi hade som materialdepå. Den andra linjen skulle vara från landsvägen ner till Övertjärn. Om branden skulle ha tagit sig och blivit större så hade vi varit chanslös utan helikopter. Då hade mina begränsningslinjer blivit intressanta.

Söndag - Inkallad IL LN

Klockan 06:00 så träffades Fränstastyrkan och Hemvärnet. Vi fortsatte arbetet med bevakning och säkring av kantzonen. Från och med klockan 12:00 så skulle markägarna ta bevakningen.

Markägarna informerades om behov av bevakning mm av inre befäl. Bevakningen utfördes av "Jonas Lantz skogsvård". En styrka om 4 personer bevakade området.

Jag visade dem brandområdet och informerade dem om att de skulle jobba i par. Jag informerade också om att de inte skulle vara kvar i skogsbrandsområdet efter 22:00 på grund av risken för fallande träd mm.

Sammanfattning + och -:

+Helikoptertur vid RL-avlösning ger en bra bild.

+GPS:en i 1080 är bra att ha med sig på en helikoptertur. Det är lätt att markera vart man ser "rykare".

+En bra kontinuitet i matleveranser från Inre Befäl.

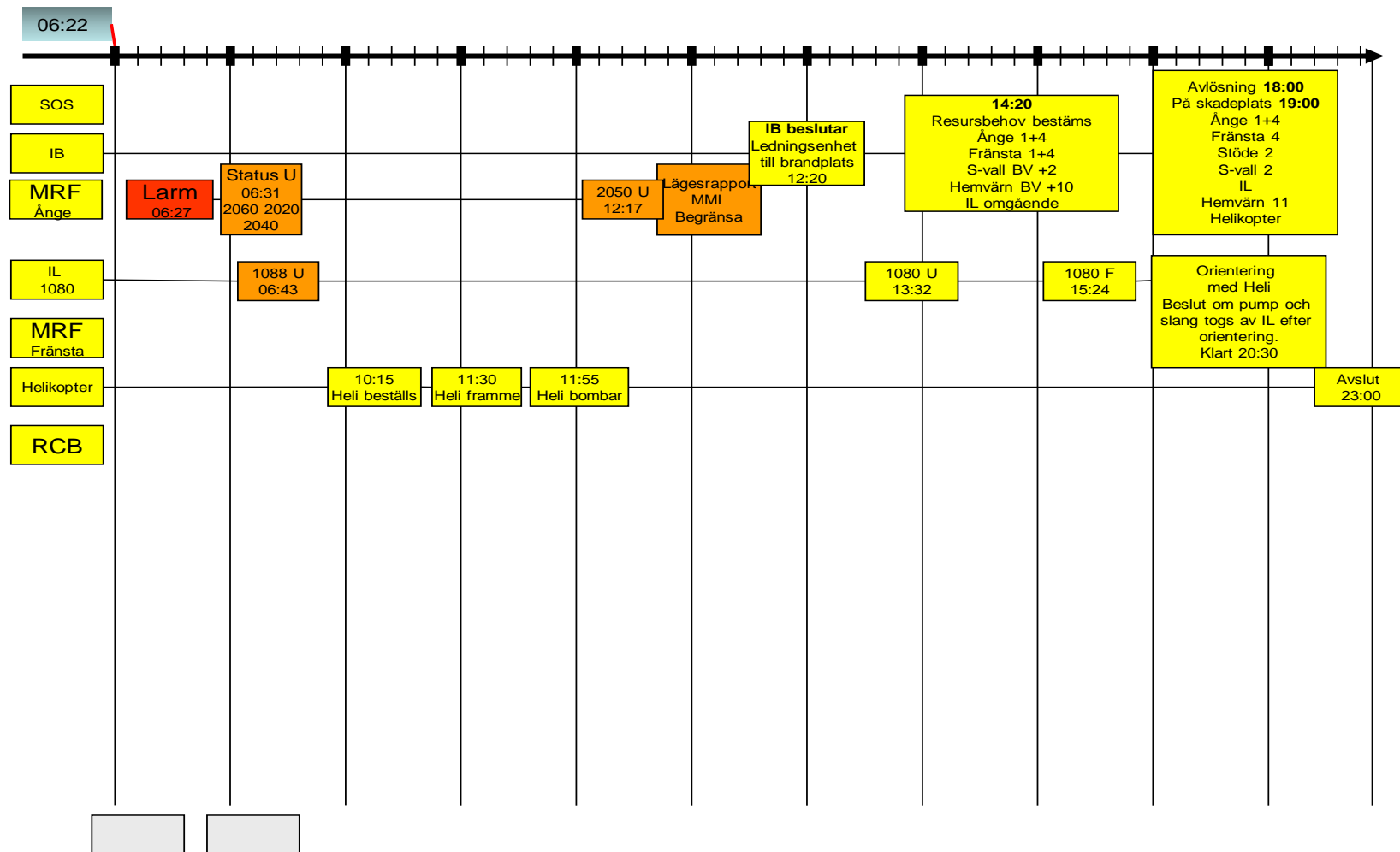
+Inga sura miner hos någon personal, vad jag såg.

-Vi har insatsstöd för pumpkörning och insatser över 6 tim, använd dessa.

Lokberget Powerpoint

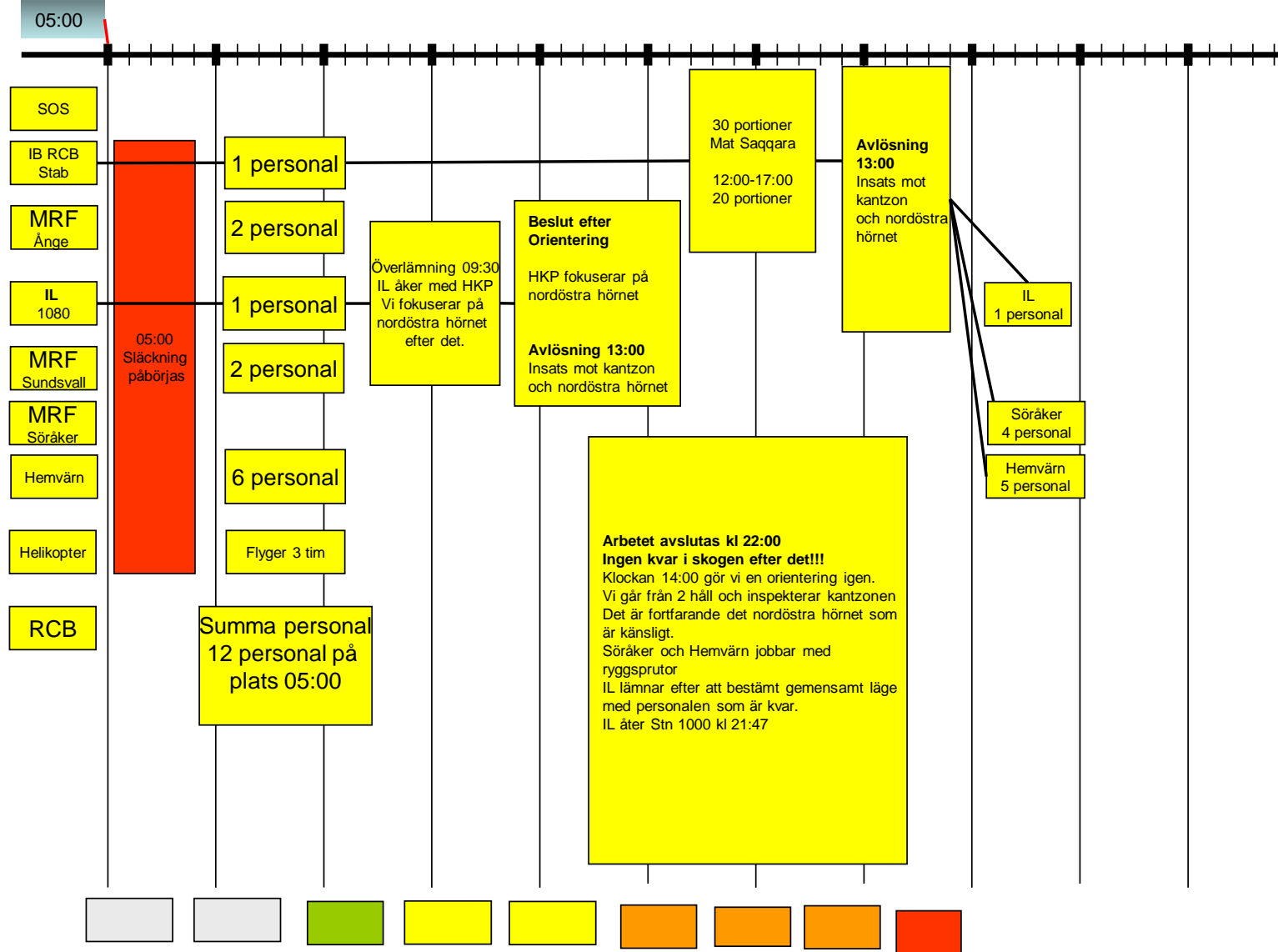
STEP, Lokberget , 2014 07 31 Torsdag

STEP, Lokberget , 2014 08 01 Fredag

STEP, Lokberget , 2014 08 02 Lördag

STEP, Lokberget , 2014 08 03 Söndag

